

LIETUVOS RESPUBLIKOS SAVANORIŠKOS VEIKLOS ĮSTATYMO NR. XI-1500 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymų projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos įstatymas (toliau – Įstatymas), buvo priimtas 2011 m. birželio 22 d. Įstatymo priėmimas buvo svarbus žingsnis reglamentuojant savanoriškos veiklos organizavimą, tačiau praėjus daugiau nei dešimtmečiui nuo Įstatymo priėmimo ženkliai išsiplėtė savanoriškos veiklos mastas ir pakito savanoriškos veiklos organizavimo poreikiai. Per dešimtmetį susiformavo skirtingos savanoriškos veiklos formos, savanorius priimančių organizacijų ir savanorišką veiklą koordinuojančių organizacijų funkcijos, savanoriškos veiklos organizatoriai ėmė susidurti su naujais praktiniais ir teisiniais iššūkiais.

Dalyvavimas savanoriškoje veikloje Lietuvoje auga lėtai, 2012 m. atlikto tyrimo duomenimis (Vilmorus) 18 proc. Lietuvos gyventojų dalyvavo savanoriškoje veikloje ir 9 proc. dalyvavo savanoriškoje veikloje per paskutinius 12 mėnesių. 2021 m. to paties tyrimo duomenimis 29 proc. gyventojų dalyvavo savanoriškoje.

Didžioji dalis savanorių Lietuvoje – jaunimas (14-29 m.). Būtent šiai tikslinei grupei veikia Europos solidarumo korpuso programa skirta tarptautinei savanorystei Europos sąjungoje ir rytų partnerystės šalyse, taip pat nuo 2018 m. Lietuvoje buvo sukurta jaunimo savanoriška tarnyba, skirta skatinti ilgalaikę savanorišką veiklą ir neformalų ugdymą per savanorystę nacionaliniu lygiu. Kiekvienais metais apie 300 savanorių dalyvauja jaunimo savanoriškoje tarnyboje.

Savanoriškos tarnybos programos modelis buvo rengiamas remiantis tarptautine praktika, ypač aktuali Vokietijoje sėkmingai veikiančios savanoriškos veiklos programa. Vokietijoje jau eilę metų per paskutinius 12 mėnesių 28,6 proc. (Eurostat) gyventojų dalyvauja savanoriškoje veikloje.

2021 m. Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos atlikto tyrimo rezultatai parodė, kad nors jaunimas aktyviausiai dalyvauja savanoriškose veiklose, tačiau pažymima, kad dažnai veikla yra nekokybiška, organizacijos priimančios savanorius nėra pasiruošusios priimti savanorius arba pasiūlyti tinkamą savanorišką veiklą, jaunimo organizacijoms trūksta informacijos kokios turėtų būti jų pareigos ir atsakomybė savanoriui.

Europoje pastebima, kad geriausi dalyvavimo savanoriškoje veikloje rezultatai fiksuojami šalyse, kuriose veikia aiškiai reglamentuotos savanorišką veiklą skatinančios programos. Vidutiniškai 18,9 proc. Europos Sąjungos valstybių narių gyventojų per paskutinius 12 mėnesius dalyvavo savanoriškoje veikloje, didžiausias dalyvavimas šiose veiklose fiksuojamas Olandijoje (40,2, proc.) ir Norvegijoje (47,5 proc.) (Eurostat). Kaimyninėse šalyse stebime taip pat geresnius dalyvavimo rezultatus Latvijoje – 28,3 proc., Estijoje – 25,4 proc.

2023 m. vasario mėn. Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos atliktas tyrimas „Savanorystės apibrėžimas, reikalavimai ir skatinimo priemonės Europos Sąjungos valstybėse narėse“ nagrinėjo Airijoje, Austrijoje, Belgijoje, Danijoje, Estijoje, Italijoje, Ispanijoje, Latvijoje, Lenkijoje, Prancūzijoje, Švedijoje ir Vokietijoje numatytą teisinį reguliavimą. Tyrime pažymime, kad apibrėžiant savanorystę ir nustatant pagrindinius reikalavimus daugelyje šalių vadovaujamasi gana abstrakčiu reglamentavimu Tokia tendencija išskiriama, pavyzdžiui, Airijoje, Danijoje, Estijoje, Švedijoje. Kiek formaliau yra sureglamentuota šalyse, kurios turi galias savanorystės šaknis, kaip Austrija, Belgija ir Vokietija.

Dalyvavimas savanoriškoje veikloje svarbus ne tik siekiant asmeninio tobulėjimo ir visuomenės viešos naudos. 2020 m., atlikto Pilietinės galios tyrimo duomenimis savanoriai savo pilietinę galią vertina daug geriau nei asmenys, kurie niekada to nedarė. Savanorių pilietinė galia įvertinta 51,5 balo, o niekada savanoriškoje veikloje nedalyvavusių asmenų galia - 36,9 balo.

Galiojantis teisinis reguliavimas numatytas Įstatyme neatliepia savanorystės sektoriaus poreikių, savanoriškos veiklos organizatoriai, nevienodai interpretuodami Įstatymo normas, formuoja skirtingas praktikas, todėl siekiant tikslumo, vieningos sistemos organizuojant savanorišką veiklą, būtinas išsamus reglamentavimas. Atsižvelgiant į nurodytas priežastis ir pasitelkiant socialinius partnerius, nevyriausybinės organizacijas (toliau – NVO) ir mokslininkus, dirbančius savanoriškos veiklos srityje, buvo atlikta sisteminė Įstatymo peržiūra, ir parengtas Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos įstatymo Nr. XI-1500 pakeitimo įstatymo projektas (toliau – SVĮ projektas).

Teikiamo SVĮ projekto tikslas – nustatyti ilgalaikės savanoriškos veiklos bei savanoriškos tarnybos ypatumus, įtvirtinti priimančios organizacijos ir koordinuojančios organizacijos apibrėžimus bei jų teises ir pareigas, savanoriškos veiklos organizavimo tvarką, savanoriškos veiklos išlaidų kompensavimo ir apmokėjimo atvejus.

Siekiant pasiekti minėtą SVĮ projekto tikslą, numatomi šie SVĮ projekto uždaviniai:

1. skatinti kokybiškos savanoriškos veiklos plėtrą, ilgalaikės savanoriškos veiklos populiarinimą – įgyvendinti 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos socialinės sutelkties plėtros programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. lapkričio 10 d. nutarimu Nr. 931 „Dėl 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos socialinės sutelkties plėtros programos patvirtinimo“ pažangos priemonę „Stiprinti ir plėtoti savanorišką veiklą“ bei prisidėti šios priemonės nustatytų rezultato rodiklių pasiekimo, t. y. gyventojų, įsitraukusių į savanorišką veiklą, dalies padidėjimą (nuo 14,6 proc. (2020 m.) iki 22 proc. (2030 m.)) ir ilgalaikėje savanoriškoje veikloje dalyvaujančių asmenų dalis (nuo 0 proc. (2021 m.) iki 6 proc. (2030 m.);

2. sukurti savanoriškos veiklos sistemą, motyvuojančią savanorius vykdyti savanorišką veiklą;

3. užtikrinti aiškesnį savanoriškos veiklos teisinį reguliavimą ir jį suderinti su veikiančia praktika. Įstatymo lygmeniu siūloma apibrėžti savanoriškos veiklos formas, jų organizavimo ypatumus, išlaidų, susijusių su savanoriška veikla, kompensavimo ir apmokėjimo galimybes, siekiant skatinti daugiau asmenų dalyvauti savanoriškoje veikloje, pozicionuojant savanorišką veiklą kaip įtraukią, įvairiapusišką veiklą, kurioje dalyvauja įvairių visuomenės grupių atstovai;

4. plėtoti savanorišką veiklą kaip atsakingą mokymosi procesą – užtikrinti neformalaus mokymosi procesą per santykį tarp savanorio ir savanorišką veiklą organizuojančių organizacijų. Siekiant užtikrinti tvarią ir sistemingą savanoriškos veiklos plėtrą, padidinti savanoriaujančių asmenų skaičių, SVĮ projekte numatomos skirtingos savanoriškos veiklos formos ir joms taikomi reguliavimai, kokybės standartai, kurie prisidės prie siekio užtikrinti kokybišką, savanorio ir veiklos organizatoriaus lūkesčius bei visuomenės interesus atliepiančią savanorišką veiklą.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

SVĮ projektą parengė Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Nevyriausybių organizacijų plėtros skyriaus patarėja Justina Lukaševičiūtė (tel. +370 658 60355, el. p. justina.lukaseviciute@socmin.lt), vedėja Aurelija Olendraitė (tel. +370 616 18454, el. p. aurelija.olendraite@socmin.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymų projekte aptarti teisiniai santykiai

Įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje nustatytas savanoriškos veiklos apibrėžimas (savanorio neatlyginamai atliekama visuomenei naudinga veikla, kurios sąlygos nustatomos savanorio ir šios veiklos organizatoriaus susitarimu), tačiau jis nėra tikslus, nes nėra nustatyta, kad tai savanorio laisva valia atliekama veikla.

Įstatyme nėra apibrėžta ilgalaikė savanoriška veikla ir savanoriška tarnyba, jų organizavimo ypatumai, o tai apsunkina savanoriškos veiklos organizavimą ir lemia tai, kad savanoriškos veiklos dalyviai susiduria su praktiniais savanoriškos veiklos įgyvendinimo iššūkiais.

Įstatymo 6 straipsnyje numatyta, kas gali būti savanoriškos veiklos organizatoriais (tai Lietuvos Respublikoje įregistruoti labdaros ir paramos fondai, biudžetinės įstaigos, asociacijos, viešosios įstaigos, religinės bendruomenės, bendrijos ir religiniai centrai, tarptautinių visuomeninių organizacijų filialai, atstovybės, politinės partijos, profesinės sąjungos, kiti juridiniai asmenys, kurių veiklą reglamentuoja specialūs įstatymai ir kurių veiklos tikslas nėra pelno siekimas, o gautas pelnas negali būti skiriamas jų dalyviams), taip užtikrinamas esminis savanoriškos veiklos principas – savanoriška veikla įmanoma tik pelno nesiekiančiame sektoriuje. Analizuojant Įstatymo įgyvendinimą praktikoje, nustatyta, kad savanoriai veikiantys biudžetinėse įstaigose, dėl veiklos specifikos turi galimybę susipažinti su konkrečios profesijos veikla, gauti profesionalų pagalbą ir dalintis patirtimi, tačiau pažymėta, kad įgyvendinant ilgalaikes savanoriškas veiklas biudžetinėse įstaigose, savanoriai ir su jais bendraujantis personalas, geriau vertina veiklą, kai įtraukiama NVO, kuri koordinuoja bendrą veiklą ir savanorio veiklos, jo kuriamos viešosios naudos, vertinimo procesą.

Įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nustatyti du atvejai, kai savanoriškos veiklos sutartis privalomai yra rašytinė: kai kompensuojamos su savanoriška veikla susijusios (Įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nurodytos) išlaidos arba kai to reikalauja viena iš sutarties šalių, tačiau toks savanoriškos veiklos reguliavimas neužtikrina savanoriškos veiklos santykių aiškumo ir pakankamos savanorio bei savanoriškos veiklos organizatoriaus interesų apsaugos.

Įstatymo 11 straipsnyje nustatyta, kad savanoriškos veiklos organizatorius gali kompensuoti savanoriui su savanoriška veikla susijusias išlaidas (kelionės išlaidas; nakvynės išlaidas; maitinimo išlaidas; pašto, telefono išlaidas; mokymų, susijusių su savanorio parengimu numatytai veiklai atlikti, išlaidas; išlaidas savanoriškai veiklai atlikti reikalingoms priemonėms, specialiesiems drabužiams; savanoriškos veiklos sutarties galiojimo laikotarpiui tenkančias draudimo išlaidas; kitas tarptautinėse savanoriškos veiklos programose nustatytas išlaidas), bet nėra nustatytos išlaidų apmokėjimo galimybės, galiojantis reguliavimas riboja nepasiturinčių asmenų galimybes įsitraukti į ilgalaikes savanorystės veiklas, dalyvauti savanoriškoje veikloje, kuri vyksta kitame mieste ar įsigyti priemones, būtinas užtikrinti saugų ir tinkamą veiklos įgyvendinimą.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

SVĮ projekte siūloma Įstatymo 2 straipsnio 6 punkte patikslinti savanoriškos veiklos sąvoką, papildant, kad tai savanorio laisva valia atliekama veikla, užtikrinant savanorio teisę savo valia užsiimti norima savanoriška veikla, o nebūti verčiamam užsiimti savanoriška veikla. Taip pat SVĮ projekte siūloma apibrėžti ilgalaikę savanorišką veiklą, savanorišką tarnybą bei jų organizavimo ypatumus, priimančios organizacijos, koordinuojančios organizacijos, savanorio sąvokas. Atsižvelgiant į savanoriškos veiklos atlikimo intensyvumą, siūloma išskirti ilgalaikę savanorišką veiklą (t. y. savanorio, kurio savanoriškos veiklos sutartis galioja ne mažiau kaip 60 dienų, atliekama savanoriška veikla) ir savanorišką tarnybą (t. y. visuma priimančios organizacijos organizuojamų ir koordinuojančios organizacijos koordinuojamų veiklų, kurių metu savanoris ne

mažiau nei 100 valandų atlieka savanorišką veiklą). Trumpesnė savanoriška veikla būtų laikoma trumpalaikė savanoriška veikla.

Nuo savanoriškos veiklos trukmės priklauso savanoriškos veiklos specifika, savanorio galimybės įsitraukti į savanorišką veiklą, priimančios ir koordinuojančios organizacijų darbo pobūdis su savanoriais. Organizuojant ilgalaikę savanorišką veiklą yra orientuojama į procesą ir į santykius tarp savanorio ir priimančios organizacijos. Ilgalaikė veikla sukuria ryšius, kurie padeda asmenims įgyti įgūdžius atlikti savanorišką veiklą, įsitvirtinti joje ir tęsti savanorišką veiklą mažesniu intensyvumu ateityje. Savanoriškoje tarnyboje vyksta intensyviausia savanoriška veikla, kai savanoriška veikla tampa patyrimu. Tai sisteminga savanoriška veikla, kurios organizavimo, trukmės, priimančios organizacijos ir koordinuojančios organizacijos vertinimo, kompetencijų vertinimo ir pripažinimo reikalavimai bei šių organizacijų funkcijos numatomi Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgalios institucijos patvirtintoje savanoriškos tarnybos programoje.

Įvertinus tarptautinę praktiką ir Lietuvoje jau vykdomų savanoriškos veiklos programų praktiką, tikslinga savanoriškos veiklos organizatorius skirstyti į savanorius priimančias organizacijas, kurios užtikrina praktines veiklas ir profesionalų pagalbą veiklos techniniam įgyvendinimui, ir koordinuojančias organizacijas, kurios užtikrina savanoriškos veiklos koordinavimą, vertinimą, sprendžia kylančias problemas ir užtikrina kokybišką visų dalyvaujančių patirtį. Tuo tikslu SVĮ projektu siūloma atsisakyti savanoriškos veiklos organizatoriaus sąvokos, o vietoj jos nustatyti priimančios organizacijos (organizuoja savanorišką veiklą) bei koordinuojančios organizacijos (koordinuoja savanorišką veiklą, kai atliekama savanoriška tarnyba arba koordinuojanti organizacija pasitelkiama atliekant ilgalaikę savanorišką veiklą) statusą, teises bei pareigas. Numatoma, kad priimančiomis organizacijomis galėtų būti tie patys ne pelno sekantys subjektai, kurie pagal aktualios redakcijos Įstatymą gali būti savanoriškos veiklos organizatoriais (tai Lietuvos Respublikoje įregistruoti labdaros ir paramos fondai, biudžetinės įstaigos, asociacijos, viešosios įstaigos, religinės bendruomenės, bendrijos ir religiniai centrai, tarptautinių visuomeninių organizacijų filialai, atstovybės, politinės partijos, profesinės sąjungos, kiti juridiniai asmenys, kurių veiklą reglamentuoja specialūs įstatymai ir kurių veiklos tikslas nėra pelno siekimas, o gautas pelnas negali būti skiriamas jų dalyviams). Koordinuojančiomis organizacijomis galėtų būti tik NVO: Lietuvos Respublikoje veikiantys labdaros ir paramos fondai, asociacijos, viešosios įstaigos, religinės bendruomenės, bendrijos ir religiniai centrai, tarptautinių visuomeninių organizacijų filialai, atstovybės ir kiti juridiniai asmenys, kurių veiklą reglamentuoja specialūs įstatymai ir kurių veiklos tikslas nėra pelno siekimas, o gautas pelnas negali būti skiriamas jų dalyviams. SVĮ projekto 10 straipsnyje siūloma nustatyti koordinuojančios organizacijos teises ir pareigas.

SVĮ projekto 3 straipsnio 3 dalyje siūloma nustatyti, kad savanoris negali tą pačią dieną, toje pačioje priimančioje arba koordinuojančioje organizacijoje dirbti ir atlikti savanorišką veiklą. Tuo siekiama atskirti savanoriškos veiklos santykius nuo darbo santykių – pabrėžti, kad savanoriška veikla ir apmokamas darbas skiriasi savo esme. Taip pat siekiama užtikrinti, kad savanoriams nebus suteiktos tokios funkcijos priimančioje arba koordinuojančioje organizacijoje, kurias turėtų atlikti darbuotojas, kad savanoriška veikla nebūtų siekiama paslėpti nelegalaus darbo, o savanoris būtų aiškia informuotas ir nesitikėtų už veiklą gauti materialų atlygį.

SVĮ projekto 4 straipsnio 4 dalyje siūloma nustatyti, savanoriškos veiklos principą, nustatantį kito žmogaus orumą, teisių ir kultūros gerbimą – siekiama užtikrinti, kad diskriminacinė veikla nebūtų laikoma savanoriška veikla. Siekiama atkleisti socialinį savanoriškos veiklos tikslą – savanoriška veikla skatina žmogaus teises ir lygybę.

SVĮ projekto 8 straipsnio 1 dalies 1 punkte siūloma nustatyti savanorio teisę užsiimti norima savanoriška veikla. Taip užtikrinant savanorių laisvos valios ir pasirinkimo principą. SVĮ

projekte siūloma suvienodinti savanoriškos veiklos organizatoriaus ir savanorio teises dėl su savanoriška veikla susijusių išlaidų kompensavimo, SVĮ projekto 8 straipsnio 1 dalies 6 punkte siūloma numatyti teisę gauti kompensaciją už su savanorišką veikla susijusias išlaidas. Taip pat siūloma minėto straipsnio 2 dalies 4 punkte, nustatyti, kad savanorio pareiga yra sąžiningai atlikti savanorišką veiklą, *nesinaudoti savanoriška veikla privatiems interesams tenkinti*.

SVĮ projekto 9 straipsnio 1 dalies 3 punkte siūloma nustatyti priimančios organizacijos *teisę vykdyti savanorių atranką*. Siekiant kokybiškos ir visuomenei naudingos savanorystės svarbu užtikrinti veiklos organizatoriaus ir savanorio lūkesčių suderinimą, taip sumažinant veiklos nutraukimo tikimybę ar nepasitenkinama vykdoma savanoriška veikla. Atrankos metu organizacija gali įvertinti savanorio motyvą, galimybes vykdyti veiklas su organizacijos tikslinė grupe. Planuojant nuoseklias, atitinkančias priimančių organizacijų ir savanorių poreikius, atrankos strategijas, keliamas pasitenkinimas vykdoma savanoriška veikla, skatinama kokybiškos savanoriškos veiklos plėtra. Taip pat siūloma minėto straipsnio 2 dalyje nustatyti priimančios organizacijos pareigas: „2) *supažindinti savanorį su galiojančiomis priimančios organizacijos vidaus tvarkos taisyklėmis, saugos bei kitomis taisyklėmis ir reikalavimais aktualiais savanoriškos veiklos atlikimui; 4) paskirti savanoriui priimančios organizacijos atstovą, kuris organizuoja savanorišką veiklą; ir 7) kompensuoti savanoriams su savanoriška veikla susijusias išlaidas, savanoriškos veiklos sutartyje numatytais atvejais*“. Numatomos priimančios organizacijos pareigos leis organizacijai įsivertinti pasirengimą ir galimybes tinkamai priimti savanorį, atlikti savo, kaip priimančios organizacijos, pareigas, nusimatyti žmogiškuosius ir finansinius resursus savanorio veiklos organizavimui. Taip pat padės savanoriui geriau susipažinti su organizacija, jos vykdoma veikla, vidaus darbo kultūra, greičiau įsiliesti į organizacijos veiklas, tinkamai vykdyti užduotis ir suteiks savanoriui aiškų ir saugų kontaktą konsultuotis visais su veikla susijusiais klausimais.

Siekiant užtikrinti aiškesnį savanoriškos veiklos teisinių santykių reguliavimą, SVĮ projekto 11 straipsnyje siūloma nustatyti, kad atliekant ilgalaikę savanorišką veiklą, kai numatoma kompensuoti su savanoriška veikla susijusias išlaidas, kai sutartį pageidauja sudaryti viena iš šalių arba savanorišką tarnybą rašytinė savanoriškos veiklos sutartis privalo būti sudaroma. Savanoriškos veiklos teisinių santykių reguliavimas aktualus dėl savanorio, priimančios organizacijos ir koordinuojančios organizacijos teisių ir pareigų nustatymo bei savanorio atliekamų funkcijų atskyrimo nuo nelegalaus darbo. Savanorių veikla savo turiniu gali būti panaši į darbo funkcijas, todėl svarbu ją tinkamai įtvirtinti sudarant savanoriškos veiklos sutartį. Siekiant savanoriškos veiklos santykių aiškumo, siūloma patikslinti, kas privalo būti apibrėžta savanoriškoje sutartyje – nustatyti šalių įsipareigojimus bei atsakomybes, savanoriškos veiklos trukmę, išlaidų, išvardytų SVĮ projekto 13 straipsnyje, kompensavimo arba apmokėjimo, sutarties nutraukimo sąlygas.

SVĮ projektu siūloma numatyti galimybę savanoriui, atliekančiam savanorišką tarnybą, savanoriškos veiklos išlaidas – kelionės išlaidas, nakvynės išlaidas, maitinimo išlaidas, pašto, ryšio išlaidas (priklausomai nuo savanoriškos veiklos atlikimo laiko per dieną, bet ne mažiau nei 4 val. per dieną, ir kelionės atstumo tarp savanorį priimančios organizacijos buveinės ir veiklos atlikimo vietos), apmokėti, savanoriui ir koordinuojančiai organizacijai susitarus raštu. Savanoriškos veiklos išlaidų dydis, atliekant savanorišką tarnybą, ir išlaidų apmokėjimo tvarka būtų reglamentuota poįstatyminiu teisės aktu, ją nustatytų socialinės apsaugos ir darbo ministras. Tuo siekiama įtvirtinti vieningą savanoriškos veiklos išlaidų kompensavimo (apmokėjimo) tvarką tiek savanoriui, tiek priimančiai organizacijai bei koordinuojančiai organizacijai. Taip pat, siekiant lankstumo, SVĮ projektu siūloma papildyti su savanoriška veikla susijusių kompensuojamų išlaidų sąrašą, įtraukiant papildomą išlaidų kategoriją – kitas tiesiogiai su savanoriškos veiklos atlikimu susijusias išlaidas.

Siekiant didinti savanoriškos veiklos pripažinimą ir vieningą pripažinimo procedūrą SVĮ projektu siūloma papildyti kai kuriose švietimo įstaigose jau galiojančia nuostata, kad savanoriška veikla pripažįstama kaip savanorio praktinio darbo ir (ar) mokymosi patirtimi, numatant parengti vieningą šios patirties pripažinimo tvarką. Savanoriškos veiklos pripažinimo tvarka būtų reglamentuota poįstatyminiu teisės aktu, kuriame pagal skirtingas savanoriškos veiklos formas ir jos tikslus, pobūdį numatoma pripažinimo procedūra.

5. Galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas SVĮ projektas įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Teikiamas SVĮ projektas nesusijęs su verslo sąlygomis ir jo plėtra.

8. Ar Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

SVĮ projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus SVĮ projektą, priimti naujų, keisti ar pripažinti netekusiais galios galiojančių teisės aktų nereikės.

10. Ar įstatymų projektas parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

SVĮ projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. SVĮ projekte vartojamos sąvokos ir jas apibrėžiantys terminai derinami ir vertinami Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Ar įstatymų projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus

SVĮ projektas neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms ir Europos Sąjungos teisės aktams.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

1) Iki 2023 m. gruodžio 31 d. parengtas ir patvirtintas Savanoriškos veiklos išlaidų dydis, atliekant savanorišką tarnybą, ir išlaidų apmokėjimo tvarka (rengėja – Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija);

2) Iki 2023 m. gruodžio 31 d. aktualizuotas Savanoriškos veiklos išlaidų kompensavimo sąlygų ir tvarkos aprašas, patvirtintas 2011 m. liepos 14 d. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu Nr. A1-330 „Dėl savanoriškos veiklos išlaidų kompensavimo sąlygų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“ (rengėja – Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija);

3) Iki 2023 m. gruodžio 31 d. parengti ir patvirtinti savanoriškos veiklos pripažįstamo kaip savanorio praktinio, savo veikla analogiško (-os), darbo ir (ar) mokymosi patirtimi tvarką. (rengėja – Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija).

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

SVĮ projektui įgyvendinti lėšų neprireiks.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Rengiant SVĮ projektą dalyvavo socialinių partnerių, nevyriausybinių organizacijų atstovai (Lietuvos jaunimo organizacijų taryba, Maltos ordino pagalbos tarnyba (Maltiečiai), Nacionalinė NVO koalicija, Nacionalinis švietimo NVO tinklas, VŠĮ „Socialinis veiksmas“, VŠĮ „Actio Catholica Patria“), tyrėjai (dr. Neringa Kurapkaitienė), į kurių pastabas ir pasiūlymus rengiant SVĮ projektą buvo atsižvelgta.

2022 m. spalio mėn. SVĮ projektas derintas su Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Nevyriausybinių organizacijų taryba, Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba, Jaunimo reikalų agentūra.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Nevyriausybinių organizacijų taryba, Jaunimo reikalų agentūra Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba, pastabų neturėjo.

SVĮ projektas patikslintas pagal Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos ir NVO teisės instituto pateiktas pastabas.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia Įstatymo projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno *Eurovoc* terminus, temas bei sritis

„savanoriška veikla“, „savanoris“, „priimanti organizacija“, „koordinuojanti organizacija“, „savanoriška tarnyba“, „antidiskriminacinė priemonė“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.